

**Δείκτες για την αποτελεσματική
προστασία των δικαιωμάτων
των ίντερσεξ ατόμων, ιδίως
την προστασία από επεμβάσεις
“ακρωτηριασμού των ίντερσεξ
γεννητικών οργάνων” IGM**

oii
EUROPE

Περιεχόμενα

Εισαγωγή & Επεξηγηματικές Σημειώσεις	3
Απαγόρευση μη ζωτικών, μη συναινετικών επεμβάσεων ή θεραπειών.	4
Πλήρης ορισμός των απαγορευμένων θεραπειών και παρεμβάσεων.	5
Συμπερίληψη όλων των παραλλαγών των χαρακτηριστικών του φύλου.	5
Λογοδοσία για τους επαγγελματίες υγείας.	5
Αποτελεσματικός μηχανισμός παρακολούθησης.	6
Πρόσβαση στην αλήθεια, τη δικαιοσύνη και τις αποζημιώσεις.	6
Προσβασιμότητα των ιατρικών αρχείων.	7
Παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης.	8
Πρόσβαση στην υγεία σύμφωνα με τα ανθρώπινα δικαιώματα.....	8
Παροχή κατάρτισης για επαγγελματίες.....	9
Απαγόρευση άλλων επιβλαβών πρακτικών.....	9
Σαφήνεια σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των ζωτικών παρεμβάσεων ή θεραπειών	10
Προηγούμενη, ελεύθερη, ρητή και πλήρως ενημερωμένη συγκατάθεση.	10
Παροχή ολοκληρωμένης πληροφόρισης.	11

Organisation Intersex International Europe- OII Europe e. V.

www.oii-europe.org

www.intervisibility.eu

campaigns.oii-europe.org

**Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συντακτών και δεν αντανακλούν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.

Δείκτες για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των ίντερσεξ ατόμων, ιδίως την προστασία από επεμβάσεις “ακρωτηριασμού των ίντερσεξ γεννητικών οργάνων” (IGM)¹

Οι ακόλουθοι δείκτες καταρτίστηκαν από την ΟΙΙ Europe βάσει εκτεταμένων διαβουλεύσεων και έρευνας (βλ. παρακάτω) και εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΙΙ Europe η οποία εκπροσωπεί οργανώσεις μέλη της ΟΙΙ Europe σε 23 χώρες σε όλη την Ευρώπη.

Στόχος της είναι να παρέχει στα πρόσωπα χάραξης πολιτικής και στα νομοθετικά σώματα ένα χρήσιμο εργαλείο κατά την προετοιμασία της νομοθεσίας, έτσι ώστε να διασφαλίζεται

- ▶ η νομική προστασία των ατόμων με ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου από τον ακρωτηριασμό των ίντερσεξ γεννητικών οργάνων (IGM)
- ▶ η αποτελεσματική εφαρμογή της εν λόγω νομικής προστασίας
- ▶ η σαφήνεια και η λειτουργικότητα της νομοθεσίας που απαγορεύει τον ακρωτηριασμό των ίντερσεξ γεννητικών οργάνων (IGM)
- ▶ η πρόσβαση στην αλήθεια, τη δικαιοσύνη και τις αποζημιώσεις
- ▶ το δικαίωμα στην υγεία
- ▶ ότι μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα και την αποπαθολογικοποίηση των ατόμων με διαφοροποιημένα χαρακτηριστικά φύλου καθίσταται κυρίαρχη μεταξύ των επαγγελματιών

Αυτή η λίστα ελέγχου αναπτύχθηκε από την ΟΙΙ Europe με βάση:

1. Τα κοινά αιτήματα που έχουν εκφραστεί από την ευρωπαϊκή ίντερσεξ κοινότητα τα τελευταία 10 χρόνια (βλ. Διακήρυξη της Μάλτας, Δήλωση της Ρίγας, Δήλωση της Βιέννης) και τα οποία έχουν ενημερώσει άλλες εκδόσεις της ΟΙΙ Europe (π.χ. την εργαλειοθήκη Protecting Intersex People in Europe: A toolkit for law and policy makers).
2. Την ανάλυση των απαγορεύσεων των IGM επεμβάσεων που ήδη ισχύουν, με βάση νομική έρευνα και διαβουλεύσεις με εθνικές ίντερσεξ ΜΚΟ, ίντερσεξ ακτιβιστά και σύμμαχες ΜΚΟ των χωρών που έχουν θεσπίσει την απαγόρευση
3. Μια διαβούλευση σχετικά με τα βασικά στοιχεία μιας απαγόρευσης των IGM επεμβάσεων με την ευρωπαϊκή κοινωνία των ίντερσεξ πολιτών που πραγματοποιήθηκε στην προ-συνάντηση των ίντερσεξ ατόμων στο συνέδριο της ILGA-Europe 2022. Η διαβούλευση πραγματοποιήθηκε σε υβριδική μορφή για να επιτρέψει τη μέγιστη δυνατή συμμετοχή.

Επεξηγηματικές σημειώσεις

Ίντερσεξ είναι τα άτομα που γεννιούνται με κάποια ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου², δηλαδή με χαρακτηριστικά φύλου (σεξουαλική ανατομία, αναπαραγωγικά όργανα, ορμονική δομή ή/και επίπεδα ή/και χρωμοσωμικά προφίλ) που δεν ταιριάζουν στους τυπικούς ορισμούς των αρσενικών ή των θηλυκών σωμάτων. Το γεγονός ότι κάποιο άτομο έχει ένα ίντερσεξ σώμα μπορεί να γίνει εμφανές σε διάφορες φάσεις της ζωής του: στον προγεννητικό έλεγχο, κατά τη γέννηση, κατά την παιδική ηλικία, στην εφηβεία ή ακόμη και στην ενήλικη ζωή

[1] IGM: Intersex Genital Mutilation / (ελλ.) Ακρωτηριασμός Ίντερσεξ Γεννητικών οργάνων.

[2] Διαφοροποίηση, παραλλαγή ή ποικιλομορφία χαρακτηριστικών φύλου: Variation of sex characteristics.

Λίστα δεικτών ελέγχου:

Τα στοιχεία 1, 2, 3 και 4 είναι ουσιώδη για την εξασφάλιση της ολοκληρωμένης προστασίας των ατόμων με ποικιλομορφίες των χαρακτηριστικών φύλου (VSC) από τον ακρωτηριασμό των ίντερσεξ γεννητικών οργάνων (IGM).

1

Απαγόρευση μη ζωτικών, μη συναινετικών επεμβάσεων ή θεραπειών.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν:

- ▶ ένα άτομο με ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου είναι νομικά σε θέση να δώσει τη συγκατάθεσή του, υπάρχει απαγόρευση για παρεμβάσεις ή θεραπείες στα χαρακτηριστικά φύλου του εν λόγω ατόμου, εκτός εάν το άτομο έχει δώσει την προηγούμενη, ελεύθερη, ρητή και πλήρως ενημερωμένη συγκατάθεσή του (όπως ορίζεται στον δείκτη 13).
- ▶ εάν ένα άτομο με ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου δεν είναι νομικά σε θέση να δώσει τη συγκατάθεσή του, απαγορεύονται όλες οι παρεμβάσεις ή θεραπείες στα χαρακτηριστικά φύλου του ατόμου αυτού, εκτός εάν η παρέμβαση ή η θεραπεία είναι ζωτικής σημασίας (όπως ορίζεται στον δείκτη 12)- με την ακόλουθη εξαίρεση:
  - ▶ εάν ένα ώριμο ανήλικο ή ενήλικο άτομο με διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών φύλου, το οποίο δεν είναι νομικά σε θέση να δώσει τη συγκατάθεσή του, επιθυμεί μια μη ζωτική παρέμβαση ή θεραπεία, η παρέμβαση ή η θεραπεία μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια:
    - › το άτομο έχει εκφράσει τη ρητή επιθυμία του για μια τέτοια παρέμβαση ή θεραπεία,
    - › η ικανότητα του ατόμου να συναινέσει έχει αξιολογηθεί θετικά από ανεξάρτητο τρίτο πρόσωπο με τα απαραίτητα επαγγελματικά προσόντα, το οποίο δεν συνδέεται με τον/την ιατρό, την διεπιστημονική ιατρική ομάδα ή την εγκατάσταση υγειονομικής περίθαλψης που παρέχει την ιατρική περίθαλψη, την παρέμβαση ή τη θεραπεία,
    - › το άτομο έχει παράσχει την προηγούμενη, ελεύθερη, ρητή και πλήρως ενημερωμένη συγκατάθεσή του,
    - › έχει δημιουργηθεί ένα σύστημα για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τα παραπάνω βήματα- τα βήματα έχουν τεκμηριωθεί- και η τεκμηρίωση είναι εύκολα προσβάσιμη από το ίντερσεξ άτομο.

i

Επεξηγηματικές σημειώσεις (συνέχεια):

Ακρωτηριασμός των ίντερσεξ γεννητικών οργάνων (IGM)

Οι επεμβάσεις IGM είναι επιβλαβείς πρακτικές που συνεπάγονται χειρουργικές επεμβάσεις και ιατρικές παρεμβάσεις ή ορμονικές θεραπείες στα χαρακτηριστικά του φύλου ενός ίντερσεξ ατόμου, οι οποίες συχνά πραγματοποιούνται σε πολύ νεαρή ηλικία, χωρίς την προηγούμενη, ελεύθερη, ρητή, προσωπική και πλήρως ενημερωμένη συγκατάθεση του ατόμου.

Οι IGM έχουν χαρακτηριστεί ως επιβλαβείς πρακτικές από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών, τον/την Επίτροπο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μεταξύ άλλων. Μέχρι σήμερα (11.5.2023), ήδη 6 κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν θεσπίσει νόμους για την απαγόρευση των IGM επεμβάσεων.

Πλήρης ορισμός των απαγορευμένων θεραπειών και παρεμβάσεων.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν ο νόμος στοχεύει σε κάθε είδους μη ζωτικές, μη συναινετικές ιατρικές ή/και χειρουργικές επεμβάσεις στα χαρακτηριστικά του φύλου του ατόμου ή/και ορμονικές θεραπείες στα χαρακτηριστικά του φύλου του ατόμου, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών επεμβάσεων ή θεραπειών που πραγματοποιούνται πριν από τη γέννηση του παιδιού. Τα χαρακτηριστικά του φύλου περιλαμβάνουν τη σεξουαλική ανατομία του ατόμου, τα επίπεδα ορμονών, τα αναπαραγωγικά όργανα και/ή το χρωμοσωμικό του προφίλ.

2

Συμπερίληψη όλων των παραλλαγών των χαρακτηριστικών του φύλου.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν δεν αποκλείεται καμία διαφοροποίηση από την απαγόρευση, όπως ορίζεται στους δείκτες 1 και 2, για παράδειγμα με την εξαίρεση συγκεκριμένων διαγνώσεων που σχετίζονται με διαφοροποιήσεις των χαρακτηριστικών του φύλου.

Ο όρος «διαφοροποίηση/ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου» (VSC) αναφέρεται σε οποιαδήποτε εγγενή διαφοροποίηση των πρωτογενών ή δευτερογενών χαρακτηριστικών φύλου ενός ατόμου που δεν ευθυγραμμίζεται με τα κοινωνικά πρότυπα των θηλυκών ή αρσενικών χαρακτηριστικών φύλου ως προς την εμφάνιση ή τη λειτουργία, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής ανατομίας, των αναπαραγωγικών οργάνων, της ορμονικής δομής ή/και επιπέδων, ή/και των χρωμοσωμικών προφίλ.

3

Λογοδοσία για τους επαγγελματίες υγείας.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν υπάρχουν κυρώσεις για τις/τους επαγγελματίες υγείας που διαπράττουν, επιχειρούν να διαπράξουν ή βοηθούν στην εκτέλεση μη ζωτικών, μη συναινετικών ιατρικών θεραπειών ή επεμβάσεων στα χαρακτηριστικά φύλου ατόμων με διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών φύλου.

4

Θα πρέπει επίσης να προβλεφθούν νομικές κυρώσεις για τη συμπεριφορά των επαγγελματιών υγείας που παραπέμπουν τους γονείς ή τους νόμιμους κηδεμόνες ενός ανηλίκου σε επαγγελματίες υγείας του εξωτερικού με σκοπό οι τελευταίοι να πραγματοποιήσουν μια απαγορευμένη παρέμβαση ή θεραπεία (όπως ορίζεται στους δείκτες 1 έως 3).

Το στοιχείο 5 είναι απαραίτητο για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της νομικής απαγόρευσης του ακρωτηριασμού των ίντερσεξ γεννητικών οργάνων.

5

Αποτελεσματικός μηχανισμός παρακολούθησης.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν δημιουργείται ένας ανεξάρτητος και αποτελεσματικός μηχανισμός παρακολούθησης για την αξιολόγηση της εφαρμογής της απαγόρευσης των μη ζωτικών, μη συναινετικών επεμβάσεων σε άτομα με διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών του φύλου. Αυτό περιλαμβάνει:

- ▶ Σύσταση φορέα παρακολούθησης με αποστολή την υποβολή έκθεσης αξιολόγησης. Η έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει
  - › αξιολόγηση της εφαρμογής του νόμου και, όπου ενδείκνυται, προτάσεις για την κάλυψη των κενών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της τροποποίησης διατάξεων,
  - › παρακολούθηση του αριθμού και της φύσης των παρεμβάσεων που πραγματοποιούνται στη χώρα,
  - › παρακολούθηση της διαδικασίας συναίνεσης (όπως ορίζεται στον δείκτη 1),
  - › διαβουλεύσεις με οργανώσεις που εκπροσωπούν την εθνική ίντερσεξ κοινότητα στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης.

Τα στοιχεία 6, 7 και 8 είναι απαραίτητα για να εξασφαλιστεί η πρόσβαση στην αλήθεια, τη δικαιοσύνη και τις αποζημιώσεις (6 και 7) και για να διασφαλιστεί το δικαίωμά τους στην υγεία (7 και 8).

6

Πρόσβαση στην αλήθεια, τη δικαιοσύνη και τις αποζημιώσεις.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν ο νόμος διασφαλίζει ότι η πρόσβαση σε αποτελεσματικές διαδικασίες καταγγελιών και ένδικο μέσα, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης για βλάβες του παρελθόντος, είναι εγγυημένη. Αυτό περιλαμβάνει:

- ▶ Την παροχή ψυχολογικής και άλλης υποστήριξης προσαρμοσμένης στις ειδικές ανάγκες του ατόμου, συμπεριλαμβανομένης της ιατρικής περίθαλψης που απαιτείται ως συνέπεια του γεγονότος ότι έχει υποβληθεί σε απαγορευμένη παρέμβαση ή θεραπεία.

- ▶ Την παράταση των προθεσμιών παραγραφής για να διασφαλιστεί ότι το άτομο έχει πρόσβαση σε ένδικο μέσα και να καταστεί δυνατή η έρευνα, η δίωξη, η δίκη και η έκδοση δικαστικής απόφασης - η παράταση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι τα ίντερσεξ άτομα που έχουν υποστεί παραβιάσεις της σωματικής τους ακεραιότητας και του αυτοπροσδιορισμού τους μπορεί να χρειάζονται σημαντικά μεγάλο χρονικό διάστημα για να ανακάμψουν από το τραύμα. Η προθεσμία παραγραφής για παραβιάσεις που συνέβησαν όταν το άτομο ήταν ανήλικο, θα πρέπει να αρχίζει μόνο την ημέρα που το άτομο ενηλικιώνεται.
- ▶ Την έκδοση δημόσιας συγγνώμης που να παρέχει επαρκή αναγνώριση των δεινών και της αδικίας που προκλήθηκε στα ίντερσεξ άτομα στο παρελθόν.
- ▶ Τη σύσταση ταμείου αποζημίωσης για τις ζημιές του παρελθόντος
- ▶ Την αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών και των μέσων επανόρθωσης που έχουν θεσπιστεί για την αποκατάσταση των βλαβών του παρελθόντος που προκλήθηκαν από μη ζωτικές, μη συναινετικές ιατρικές θεραπείες ή παρεμβάσεις.

Προσβασιμότητα των ιατρικών αρχείων.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν όλες οι σχετικές ιατρικές πληροφορίες είναι εύκολα προσβάσιμες στο άτομο με διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών φύλου ή στους γονείς ή τους νόμιμους κηδεμόνες του μέσω του ιατρικού φακέλου του ατόμου. Για το σκοπό αυτό:

- ▶ Οι πλήρεις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τις διαγνώσεις που σχετίζονται με τη διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών φύλου του ατόμου, τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε σχέση με την παρέμβαση ή τη θεραπεία και την ίδια την παρέμβαση ή τη θεραπεία, θα πρέπει να καταγράφονται υποχρεωτικά στον φάκελο ασθενούς του ατόμου.
- ▶ Η περίοδος διατήρησης για την πρόσβαση στους ιατρικούς φακέλους θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε, ένα πρόσωπο που μπορεί να έχει υποβληθεί σε θεραπεία ή παρέμβαση ως ανήλικο, να μπορεί να έχει πρόσβαση στους φακέλους του και ως ενήλικο. Αυτό θα επιτρέψει την παροχή ολοκληρωμένης υγειονομικής περίθαλψης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και θα επιτρέψει την αναζήτηση ένδικων μέσων, εάν είναι απαραίτητο
- ▶ Για να εξασφαλιστεί το τελευταίο, η περίοδος διατήρησης θα πρέπει τουλάχιστον να παραταθεί ώστε να ταιριάζει με τις προθεσμίες παραγραφής.

7

8

Παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν τα άτομα με κάποια διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών φύλου δικαιούνται να λαμβάνουν ποιοτική υγειονομική περίθαλψη με βάση τις σωματικές ανάγκες του ατόμου, μαζί με εξατομικευμένη ψυχολογική ή ψυχοκοινωνική συμβουλευτική από εκπαιδευμένους/ους επαγγελματίες, καθώς και υποστήριξη και συμβουλευτική από ομότιμα άτομα.

Η υποστήριξη αυτή θα πρέπει να είναι διαθέσιμη στο άτομο και στους γονείς ή κηδεμόνες/οικογένειές του, από τη στιγμή που καθορίζεται η διαφοροποίηση, συμπεριλαμβανομένης της περιόδου πριν από τη γέννηση, και σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου, εάν είναι απαραίτητο.

Τα στοιχεία 9, 10 και 11 είναι απαραίτητα για να διασφαλιστεί ότι μια προοπτική που βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα και αποπαθολογικοποιεί τα άτομα με ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών του φύλου θα ενσωματωθεί στο επαγγελματικό προσωπικό και στο ευρύ κοινό και ότι θα τερματιστεί η «ετεροποίηση»³³ των ατόμων με ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου.

9

Πρόσβαση στην υγεία σύμφωνα με τα ανθρώπινα δικαιώματα

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν δημιουργείται ένα πλαίσιο για τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης που συμμορφώνεται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα προασπίζει, το οποίο υποστηρίζει το δικαίωμα του ίντερσεξ ατόμου στη σωματική ακεραιότητα και τον αυτοπροσδιορισμό. Αυτό περιλαμβάνει:

- ▶ Παροχή υποχρεωτικής κατάρτισης για επαγγελματίες του τομέα της υγείας - όπως γιατροί, μαιές, ψυχολόγοι και άλλες/οι επαγγελματίες που εργάζονται στον τομέα της υγείας.
- ▶ Δημιουργία μιας ανεξάρτητης ομάδας εργασίας για την αναθεώρηση και επικαιροποίηση των σχετικών εθνικών ιατρικών πρωτοκόλλων και κατευθυντήριων γραμμών υπό μια απο-παθολογοποιητική, ασθενοκεντρική προοπτική.
  - › Η ομάδα εργασίας θα πρέπει να απαρτίζεται ισότιμα από άτομα με εξειδίκευση στα ανθρώπινα δικαιώματα, ίντερσεξ ομότιμα άτομα με σχετική εμπειρία, επαγγελματίες ψυχοκοινωνικών επιστημών και ιατρικό προσωπικό.
  - › Θα πρέπει να εκτελεί το έργο της μέσα σε καθορισμένο χρονικό διάστημα που ορίζει ο νόμος.

[3] Στο πρωτότυπο "Othering": διαδικασία αποκλεισμού ή ακόμη και εξοστρακισμού ανθρώπων, ως «Άλλων», αποκλεισμός από το "Εμείς".

Παροχή κατάρτισης για επαγγελματίες

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν ο νόμος θεσπίζει μέτρα εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της ευαισθητοποιημένης κατάρτισης, για επαγγελματίες που εργάζονται στον τομέα της εκπαίδευσης, του δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του δικαίου της υγείας, και της επιβολής του νόμου, μεταξύ άλλων.

Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συμπερίληψη ολοκληρωμένων, θετικών, ακριβών και βασισμένων στα ανθρώπινα δικαιώματα πληροφοριών σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ατόμων με ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου.

Απαγόρευση άλλων επιβλαβών πρακτικών.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν, εκτός από τα δικαιώματα που παρέχονται σε κάθε θεραπευόμενο άτομο, παρέχεται ειδική προστασία από άλλες επιβλαβείς πρακτικές στα άτομα με ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου, ιδίως με τη διασφάλιση της απαγόρευσης των σωματικών εξετάσεων και της έκθεσης του σώματος, όταν αυτές δεν έχουν θεραπευτικό σκοπό.

10

11

Τα στοιχεία 12, 13 και 14 είναι βασικοί ορισμοί του πλαισίου που εξασφαλίζει τη σαφήνεια και τη λειτουργικότητα της νομοθεσίας που απαγορεύει τον ακρωτηριασμό των ίντερσεξ γεννητικών οργάνων.

12

Σαφήνεια σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των ζωτικών παρεμβάσεων ή θεραπειών.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν οι παρεμβάσεις και οι θεραπείες σε άτομα με διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών φύλου θεωρούνται ζωτικής σημασίας μόνο εάν πραγματοποιούνται για την αποτροπή απειλής για τη ζωή ή σοβαρής βλάβης της σωματικής υγείας του ατόμου. Επεμβάσεις και θεραπείες που πραγματοποιούνται για κοινωνικούς, πολιτισμικούς ή αισθητικούς/κοσμητικούς λόγους δεν θεωρούνται ζωτικής σημασίας.

13

Προηγούμενη, ελεύθερη, ρητή και πλήρως ενημερωμένη συγκατάθεση.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν απαιτείται η ελεύθερη, ρητή και πλήρως ενημερωμένη συγκατάθεση ως προϋπόθεση για οποιαδήποτε μη ζωτική παρέμβαση ή θεραπεία στα χαρακτηριστικά του φύλου ενός ατόμου με ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου. Αυτό περιλαμβάνει ότι το άτομο:

- ▶ Λαμβάνει ολοκληρωμένη ενημέρωση σχετικά με τη θεραπεία ή την παρέμβαση.
- ▶ Λαμβάνει εύλογη υποστήριξη ώστε να κατανοήσει τις παρεχόμενες πληροφορίες.
- ▶ Έχει εύλογη δυνατότητα —συμπεριλαμβανομένου επαρκούς χρόνου— για να λάβει απόφαση σχετικά με τη θεραπεία ή την παρέμβαση.
- ▶ Δεν έχει υποστεί πίεση ή εξαναγκασμό από άλλο άτομο.

Επιπλέον, εάν το άτομο είναι ανήλικο :

- › Πραγματοποιείται ανεξάρτητη αξιολόγηση για να διαπιστωθεί εάν το ανήλικο άτομο που εκφράζει την επιθυμία να υποβληθεί στην παρέμβαση/θεραπεία, έχει την ικανότητα να δώσει τη συγκατάθεσή του, και παρέχεται στο ανήλικο επαρκής υποστήριξη (όπως ορίζεται στον δείκτη 8).
- › Η ελεύθερη, ρητή και πλήρως ενημερωμένη συγκατάθεσή του δεν μπορεί να υποκατασταθεί από την εξουσιοδότηση («συγκατάθεση») των γονέων ή των νόμιμων κηδεμόνων.

Παροχή ολοκληρωμένης πληροφόρισης.

Ο δείκτης αυτός επιτυγχάνεται όταν, πριν από τη διενέργεια οποιασδήποτε παρέμβασης ή θεραπείας σε άτομα με ποικιλομορφία των χαρακτηριστικών φύλου, οι επαγγελματίες υγείας υποχρεούνται να παρέχουν στα άτομα αυτά και, κατά περίπτωση, στους νόμιμους κηδεμόνες τους, τα εξής

14

- ▶ επικαιροποιημένες, ακριβείς, περιεκτικές και αντικειμενικές ιατρικές πληροφορίες με τρόπο που να μπορεί να κατανοήσει το άτομο, συμπεριλαμβανομένων, κατ’ ελάχιστον,
  - › πληροφορίες σχετικά με τη διάγνωση που σχετίζονται με την παραλαγή των χαρακτηριστικών φύλου του ατόμου,
  - › τους κοινούς ή πιθανούς κινδύνους μιας παρέμβασης ή θεραπείας, συμπεριλαμβανομένων των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων συνεπειών,
  - › την ύπαρξη εναλλακτικών επιλογών, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής να μην υποβληθούν σε καμία παρέμβαση ή θεραπεία,
- ▶ ενδυναμωτική και υποστηρικτική πληροφόρηση σχετικά με τη ζωή ως άτομο με ποικιλομορφία χαρακτηριστικών φύλου·
- ▶ πληροφόρηση σχετικά με τους τρόπους πρόσβασης σε ομότιμη συμβουλευτική υποστήριξη.

oii
EUROPE
CC BY-NC-ND 4.0

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης